

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICA — FINANȚE

PRIM-REDACTOR: ION N. CESARESCU

REDACTOR-PROPRIETAR: I. S. CODREANU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 „
3 luni	8 „
Stăinătate: 40 lei pe an, 20	6 luni

*Apare de două ori pe săptămână
sub direcțiunea unui comitet*

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

Redacția & Administrația
București, CALEA RAHOVEI—5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON № 1698

S U M A R

Studii de Drept Român (Logodna), de d-l V. G. Christofor.
JURISPRUDENȚĂ ;

Curtea de Casație secția I: G. Baicoianu cu Frații Vasile și Sotir Ciobanof ;

Idem s. II: Albert C. Lieber cu Comunitatea Israelită Galatz și Al. Craus ;

Idem secția III: Zoe Vlădoianu cu Zaharia Diculescu ;

Idem: Ministerul de Finanțe cu H. Ionescu ;

Trib. Comercial Ilfov: Ludvig Hotschek cu Firma Salm & C-o.

Trib. Fălciu: Constantin Bădescu cu Avram Finchelstein.

STUDII DE DREPT ROMAN

Logodna

Dintre toate instituțiunile sociale, cea mai veche este desigur căsătoria, căci înainte de a exista în legile scrise exista în legile naturei.

Căsătoria de la Ebrei încoace este precedată în totdeauna de logodnă.

Ce înțelegem prin logodnă ?

Cuvintul *logodnă* însemnă atit un *moment* cit și un *interval* de timp.

Intr'adevăr logodna nu-i azi de cit momentul din care un bărbat și o femeie avind speranță că vor găsi motive puternice pentru a contracta o căsătorie consimt în virtutea consimțimentului tacit al părinților sau al ascendenților, să-și procure diferite ocaziuni spre a se putea cunoaște și a încerca să se înțeleagă. Cuvintul logodnă, însă, n'a însemnat acest lucru în totdeauna, căci altă dată arăta momentul în care bărbatul și femeia își făceau formal promisiunea de a se lua în căsătorie.

Cuvintul logodnă mai însemnă și un interval de timp: acel dintre *momentul* logodnei și căsătorie, interval în toate timpurile acelaș, cu scopuri diferite însă, după cum *momentul* logodnei arăta o obligațiune sau un simplu punct de plecare.

Logodna exista și la Romani, căci căsătoria era adesea ori precedată de un contract prin care viitorii soți își luaū angajamentul să se unească mai curind sau mai târziu prin căsătorie. Nu gă-

sim însă vre un text în care să fie stabilită o limită pînă la a se putea prelungi intervalul dintre logodnă și nuntă și ni se pare neexplicabilă această lăsare fără termen a unui ast-fel de angajament, cu atit mai mult cu cit logodnicul care ar fi renunțat la căsătorie n'ar fi avut de cit să amine celebrarea ei pînă la data cind ar fi găsit un motiv bine-cuvîntat pentru a desfălogodna. Găsim numai o constituție a lui Constantin din anul 332 prin care, împăratul, ca să placă desigur tinerilor ce-și făceau serviciul militar în afară de Roma, impune logodnicelor să aștepte pe logodnicii lor 2 ani și în acelaș timp promite pedeapsa exilului acelor părinți care și-ar fi măritat fiicele lor după alții înainte de implinirea celor 2 ani. Justinian apoi generalizează această regula impunind-o tuturor logodnicelor, nu numai acelor de militari stagiarî. Deci deși în realitate nu era stabilit nici un termen, obiceiul era ca logodnicii să nu se aștepte nici doi ani, de oare-ce cei doi împărați s'au văzut nevoiți să hotărască cele de mai sus.

Contractul logodnei purta numele de *sponsalie* și din cauza modului de funcționare al familiei romane, în care *pater familias* era suveran autoritar și inpedent, în acelaș timp conducător, preot și chiar judecător pentru familia sa, acest contract se încheia prin intermediarul părinților șefi ai familiilor celor doi logodnici numiți *sponsi* sau *consponsi*. Prin aceasta logodnicii jucaū un rol neînsemnat la încheerea unui ast-fel de contract și aceasta ne explică și ne face să credem spusele lui Modestin ¹⁾ că copii se puteau logodi de la vârsta de 7 ani, cu atita timp înaintea căsătoriei.

La vechi Latini logodna se făcea printr'o dublă stipulație, sancționată printr'o *actio ex sponsu*. În privința aceasta criticul Aulus Gellius în *Noctes Atticae* ²⁾ ne spune: *Sed si post eas stipulationes uxor non dabatur, ex sponsu agebat. Judices cognoscebant. Judex quamobrem data acceptare non esset uxor quaerebat. Si nihil justae*

¹⁾ Dig. XXIII, 1, 14. sf. IV, 4.

*causae videbatur, litem paecunia aestimabat, qu-
antique interfuerat eam uxorem accipi aut dari,
eum qui sponderat aut qui stipulatio erat, con-
demnabat.* Deci *sponsio* produce o legătură obli-
gatoare și acela care fără motive serioase nu-și
îndeplina angajamentul luat era condamnat de
judecător care aprecia paguba în bani.

Pe lângă această despăgubire pe care trebuie
s'o plătească logodnicul în caz de neîndeplinire
a promisiunii făcute logodnicei de a o lua în că-
sătorie, el mai suferea și condamnarea pretorului
prin aceea că era vinovat de *infamia imediată*,
fapt care avea ca consecință imediată știrbirea
ce o suferea *existimatio* lui sau considerațiunea
publică de care se bucurase pînă atunci ca ori-ce
cetățean roman nepătat.

Modul acesta de a contracta logodne prin a-
jutorul unei stipulațiuni, obișnuit la vechii Latin,
ar trebui să-l găsim și în dreptul roman primitiv
ca întrebuițat la Roma, dacă ar fi să credem
spusele lui Ulpian ¹⁾. Inșă mulți romaniști nu se
încred în vorbele jurisconsultului roman și neagă
existența în această epocă a vre-unei acțiuni *ex
sponso*; tot odată ei se întreabă cum e posibil
ca căsătoria să fi fost liberă și în ori-ce moment
să fi putut fi desfăcută și logodna să fie obliga-
toare. Ei cred că logodna în această epocă e re-
gulată de aceleași reguli ca și în epoca clasică.

În epoca clasică logodna se făcea prin simplu
consimțământ neformal, căci nu era nevoie de nici
un act scris și nici de martori. Totuși pe vremea
lui Caton se pare că obiceiul era de a avea martori,
căci el însuși face logodna pentru a doua căsătorie
în for în prezența mai multor *sponsores*. Mai tîrziu
în al doilea secol al imperiului obiceiul cere în
aceste ocaziuni redactarea unui act scris numit
tabulae nuptiales sau *sponsales*. Tot obiceiul făcea
ca logodna să fie ocaziunea nimerită pentru a aduna
prietenii și cunoscuții la cite un ospăț bogat.

Logodna în această epocă nu era considerată
decît ca o simplă înțelegere din care nu rezulta
de cit o obligațiune morală; fie-care din logod-
nicii fiind liberi să desfacă logodna, fără ca cel
alt să aibă dreptul de a intenta acțiune în contra
lui. Libertatea de a desface logodna nu-i desigur
de cit o consecință a libertății de a desface
căsătoria.

Ar fi un mijloc indirect pentru a face obligator
angajamentul reciproc al logodnicilor și anume
acela de a adăoga la el o *stipulatio poenae* prin
care fie-care logodnic s'ar obliga să plătească celui-
lalt o sumă de bani anume fixată de mai nainte
pentru cazul cînd ar desface logodna fără motiv
binecuvîntat. Unei ast-fel de *stipulatio* dreptul

clasic, însă, nu-i recunoaște nici o valoare și
pentru drept cuvînt căci dacă din contra ea ar
avra valoare, libertatea căsătoriei ar fi restrînsă,
lucru contrar principiilor generale în această
materie.

Logodna, am spus, nu produce de cit o obli-
gațiune morală, totuși atît timp cît există legă-
tura logodnei, ea produce oare-care efecte civile.
Așa: logodnicii își datoresc reciproc credința și
necredința lor e asemănată cu adulterul, care a-
trîngea pedepse grave printre care și *relegatio in
insulam*; ei sunt oprîți sub pedeapsă de infamie
de a contracta o altă căsătorie sau chiar logodnă,
înnainte ca aceasta să fi fost desfăcută formal prin
repudium; ceva mai mult din logodnă rezultă
aceleași pedici la căsătorie între un logodnic și
rudele celui-lalt, întocmai ca și la căsătorie.

Dacă acestea sunt efectele legăturii ce unea
pe logodnici, pe de altă parte ca logodna să fie
valabilă se cereau mai multe condițiuni. Așa, după
cum am văzut se cerea consimțimentul părinților sau
eventual și al tutorilor logodnicilor; se mai cerea
apoi ca între părți să nu existe vre-una din acele
pedici care ar face căsătoria imposibilă; nefiind
însă pedici la logodnă acele care nu se opuneau
la căsătorie de cit în mod temporar, ca impu-
bertatea, oare-care funcțiuni publice, etc.

Am spus mai sus că în epoca clasică logodna
se făcea prin simplu consimțământ—*nudus con-
sensus*—apoi că nu era permis adăugarea vre-
unei *stipulatio poenae* pentru garantarea căsăto-
riei logodnicilor. Totuși căsătoria era întru cîtva
garantată prin aceea că logodnicul dădea logod-
nicei o sumă de bani—*arrha sponsalitia*—sumă
de bani ce servea pentru repararea pagubei ma-
teriale și morale ce-ar fi suferit logodnica prin
realizarea căsătoriei. Obiceiul mai cerea ca pe lângă
această sumă de bani, mică de alt-fel, logodnicul
să mai dea viitoareii sale soții și un inel pe care
ea îl purta ca și astăzi, în degetul al patrulea
de la mina stîngă. Deosebirea dintre faptul că la
Romani numai logodnica purta inelul de logodnă
și acela că astăzi la noi fie-care logodnic poartă
inelul pe cere-i gravat numele celui alt, provine
din cauza scopurilor diferite ce sunt urmărite
prin diferite ce sunt urmărite prin aceste obi-
ceiuri: la Romani inelul servea la logodnă ca
amanet (*pignus*) și garanta obligația isvorită din
ea, precum garanta ori-ce obligațiune isvorită din
ori-ce contract, pe cînd astăzi inelul nu e de cit
simbolul angajamentului ce și-a luat fie-care din
logodnici.

În caz cînd logodnicul strica fără motiv logodna
perdea *arrha*; din contră cînd logodnica nu-și
ținea angajamentul său era împedată de la a-
ceasta de părinți ea trebuia să restituie îndoit

¹⁾ Dig. XXIII I, 2.

ceea-ce primise; restituia numai *simplum* cind era minoră și nu obținuse încă *voenia actalis*, dispensa de virstă. Mai tirziu o constituție a împăraților Honoriu și Tedosiu hotărăște restituirea împătrită a sumei primite; împărații Leon și Antemius, însă, printr'o altă constituție în 469 restabilesc vechiul drept de a cere numai de două ori suma depusă. Această constituție e interesantă și prin aceea că enumără care sunt unele motive legitime care dau dreptul fie-căruia dintre logodnici să desfacă logodna: risipa, neputința logodnicului, deosebirea de religie, desconsiderația publică. Tot o ast-fel de enumerație limitativă însă găsim și în vechile noastre legiuiiri, pe cind astăzi totul e lăsat la aprecierea judecătorilor.

Acum cind am văzut că prin mijlocul depunerii unei sume de bani la contractarea logodnei, căsătoria era garantată tot așa de bine ca și prin adăogarea unei *stipulatio poenae*, ne întrebăm de ce dreptul roman permite pe cea dintii și oprește pe a doua. Vidal ne răspunde; «Il est à craindre que la passion et le désir de contracter une union séduisante n'entraînent les futurs époux à contracter des engagements irréfléchis et à sanctionner leur parole par des clauses pénales exagérées: la liberté du consentement au mariage recevait ainsi une grave atteinte par la menace du lourd fardeau pécuniaire à supporter pour se dédire; tandis qu'au contraire l'actualité du sacrifice par la dation d'arrhes est une garantie contre leur excès. (3)»

Pe lingă inelul pe care îl dădea logodnicul o biceiu era să aducă logodnicei și alte daruri, care constaū de cele mai multe ori în obiecte de tualată sau bijuterii și constituiau *sponsalitie largitas*. Aceste daruri sunt supuse regulelor de la *donatio*. De la Constantin însă ele sunt considerate ca făcute în vederea căsătoriei și cu condițiunea dacă aceasta se face. Dacă nu se face partea nevinovată e în profit, căci să rămîne cu darurile să le ia înapoi, după cum îi logodnica să logodnicul nevinovatul.

Dacă căsătoria nu se celebrase din cauza morții unuia din logodnici și *si jam osculum interuenerat* logodnica să moștenitorii săi, după cum dispăruse logodnicul să logodnica, nu erau obligați să înapoeze de cît jumătate din daruri.

Iasi, 1 Octombrie 1906

V. G. Cristofor

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. I

Audiența de la 18 Septembrie 1906

Președenția D-lui I. D U C A, Consilier

G. Băicoianu cu frații Vasile și Sotir Ciobanoff

Legea asupra drepturilor proprietarilor.—Dreptul proprietarului de a se judeca pe calea sumară pentru chirie să arendă, ca și pentru realizarea tuturor drepturilor ce isvorăsc din contracte.—Competința judecătorului de ocol și al președintelui tribunalului de a statua asupra cererii, pe calea sumară prescrisă de lege, chiar și atunci când se pune în discuțiune validitatea contractului.—(Art. 1, 3, 5, 6, 7 și 12 din legea asupra drepturilor proprietarilor).

1. Din combinația art. 1, 3, 5, 6, 7 și 12 din legea asupra drepturilor proprietarilor rezultă că, proprietarul, pentru plata chirii să arendeii datorită precum și pentru realizarea tuturor drepturilor cari isvorăsc din contractele de închiriere și de arendare, are dreptul să se judece pe calea sumară, și cu termenile indicate de această lege.

2. Denicări nu rezultă că, dacă una din părți pune în discuțiune validitatea contractului, de închiriere în baza căruia, se face cererea, pe temeiul legii proprietarilor, judecătorul de ocol să președintele tribunalului nu mai sunt competenți a statua asupra cererii, pe calea sumară prevăzută de acea lege; din contră, conform principiilor generale, judecătorul acțiunei, fiind și al excepțiunei, este dator ca să judece toate mijloacele de apărare indicate de părți în sprijinul ca și în combaterea, acțiunei.

Prin urmare, nu e destul ca chiriașul să nege existența contractului de locațiune, în baza căruia se face cererea, pentru ca proprietarul să nu mai aibă dreptul de a 'și stabili drepturile sale pe calea sumară prescrisă de această lege.

Decisiunea 356/906.—Casată în urma recursului făcut de Gh. Băicoianu, contra sentinței tribunalului Mehedinți s. I No. 237/905, dată în proces cu frații Ciobanoff.

Curtea,

Ascultând pe d-nii avocați C. D. Anghel și P. Poni în dezvoltarea motivelor de casare;

Pe d-l avocat D. Comșa în combateri.

Deliberând,

Asupra mijlocului de casare:

«Exces de putere, greșită interpretarea art 3 din legea proprietarilor din 1 Aprilie 1903 și violarea art. 123 Pr. civilă prin nemotivare.

«Tribunalul hotărăște că atunci când sunt mai multe contracte de locațiune și părțile nu se înțeleg care din acele contracte este în curs, nu se aplică legea proprietarilor din 1903, lege specială cu procedura sumară, ci partea urmează să facă acțiune pe cale ordinară.

«Procedând ast-fel tribunalul dă o greșită interpretare art 3 din sus menționată lege și a 'i adăoga dispoziții neprevăzute de legiuitor. Asemenea tribunalul dă și o hotărere nemotivată când refuză de a discuta cele-lalte puncte înfățișate de părți».

Având în vedere sentința supusă recursului din care

(3) Etude sur les moyens organisés par la loi et la jurisprudence pour protejer les fiancés contre leurs fraudes reciproques.

resultă că recurentul de azi Gh. Băicoeanu, avocat din Severin, în calitate de conservator al imobilului hănul Cârjin din T. Severin, scos în vânzare de creditorii ipotecari, a intentat acțiune, conform legii proprietarilor din 1 Aprilie 1903, contra fraților Vasile și Sotir Ciobanoff, pentru plata sumei de 610 lei, ca chirie a zisului imobil, pe semestrul 26 Octombrie 1905, convenită proprietarilor, după deducerea ratelor creditului și foncierei, conform contractelor de închiriere autentificate de judecătoria Ocol. T. Severin sub No. 138/903 și 139/903;

Având în vedere că frații Ciobanoff au opus ca mijloc de apărare la această acțiune, contractele de închiriere autentificate de judele Ocol. T. Severin sub No. 656 și 657/905, prin care se declară resiliate primele contracte, și din care constatându-se plata anticipată a chiriei, conservatorul Băicoeanu nu mai poate avea dreptul să pretindă chiria în baza contractelor din 1903;

Că, judele Ocol. T. Severin, citând părțile în camera de consiliu conform legii proprietarilor, și după ascultarea lor, pe motiv că contractele exhibate de frații Ciobanoff, sunt posterioare transcrierii comandamentului prin care creditorii încă din 1901 au scos în vânzare imobilul, și ca atare nule și fără ființă aceste contracte în baza art. 516 Pr. civ. iar că, conservatorul imobilului, în baza art. 519 Pr. civ., are dreptul să încaseze chiriile, a admis acțiunea prin cartea de judecată cu No. 1622/905;

Că, tribunalul în apel, asupra acestei cărți de judecată, pe motiv că s'a pus în discuțiune validitatea contractelor din 1903, în baza cărora conservatorul reclamă chiria, susținându-se de frații Ciobanoff că aceste contracte sunt resiliate prin cele din 1905, iar de conservatorul Băicoeanu, că acestea din urmă sunt simulate, și că în asemenea casuri, contestându-se contractul de închiriere, ar urma ca părțile să se judece pe cale ordinară, conform art. 1416 și urm. C. civ. să stabilească existența lui, iar nu pe calea sumară prevăzută de legea proprietarilor, a respins, ca neregulat introdusă acțiunea, prin sentința supusă azi recursului;

Considerând că din combinațiunea art. 1, 3, 5, 6, 7 și 12 din legea asupra drepturilor proprietarilor de la 1 Aprilie 1903, resultă că proprietarul pentru plata chiriei sau arendei datorită, precum și pentru realizarea tuturor drepturilor care isvorăsc din contractele de închiriere și de arendare, are dreptul să se judece pe calea sumară și cu termenele indicate de această lege;

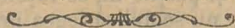
Considerând că de nicăeri nu resultă din lege că dacă una din părți, pune în discuțiune validitatea contractului de închiriere în baza căruia și conform legii proprietarilor se face cererea, judecătorul de ocol sau președintele tribunalului, nu mai sunt competenți de a statua asupra cererii pe calea sumară prevăzută de această lege;

Că, din contră, conform principiilor generale, judecătorul acțiunii fiind și al excepțiunii, este dator ca să judece toate mijloacele de apărare invocate de părți în sprijinul ca și în combaterea acțiunii;

Că, prin urmare, nu e destul ca chiriașul să neghe existența contractului de locațiune, în baza căruia se face o cere conform sus zisei legi, pentru ca proprietarul să nu mai aibă dreptul de a și stabili drepturile seale pe calea sumară prescrisă de această lege;

Considerând că ast-fel fiind, mijlocul de casare, se găsește întemeiat;

Pntru aceste motive și fără a mai discuta cel de al II-lea mijloc de casare, Curtea, casează, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 12 Septembrie 1906

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Albert Ch. Lieber cu Comunitatea israelită din Galați și A. Krauss.

Urmărire imobiliară.—Comunitate Israelită.—Hrisov Domnesc prin care i s'a recunoscut dreptul de a în-

casa dări pentru un spital.—Dacă o asemenea comunitate se poate considera ca persoană juridică cu dreptul de a cumpăra la licitație publică un imobil ce urmărise.

Din momentul ce o comunitate Israelită a fost autorizată printr'un Hrisov Domnesc să încaseze oare cari dări de la membri ce compun comunitatea în folosul unui spital al lor, de aci rezultă că Domul, care la acea epocă exercita puterea publică, a recunoscut implicit acelei comunități ființa ei ca persoană juridică, și prin urmare, o asemenea comunitate este în drept să cumpere la licitație publică un imobil ce urmărise.

Decisiunea 193/906. — Respins recursul făcut de Albert Ch. Lieber contra ordonanței de ajudecare a Trib. Covurlui s. I cu No. 1612/1906, dată în preces cu Comunitatea Israelită din Galați și A. Krauss.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Z. Filoti în dezvoltarea motivului de casare, și

Pe d-l avocat M. G. Orleanu în combateri;

Deliberând,

Asupra motivului de casare:

«Tribunalul primind pe d. Gottesman, ca în numele comunității israelite din Galați, să concureze la licitație publică și să cumpere în numele Comunității imobilul meu, violează principiul de drept public că nici o grupare de indivizi uniți pentru o operă colectivă și de interes public nu pot să aibă ca colectivitate drepturi și datorii de cit atunci când este recunoscută ca persoană civilă de către legiuitor, și în adevăr, Comunitatea israelită din Galați n'a fost prin nici un act recunoscută ca persoană morală».

Având în vedere ordonanța de ajudecare supusă recursului din care se constată că imobilul în cestiune s'a adjudecat asupra comunității israelite din Galați, prin vice-prezidentul ei B. Gottesman;

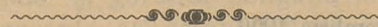
Având în vedere că Comunitatea israelită din Galați a prezentat hrisovul domnesc cu No. 4421 din 28 Februarie 1846 prin care ea a fost autorizată să perceapă în folosul spitalului israelit oare-cari dări de la membrii cari o compun;

Considerând că din acest hrisov resultă că Domnul care la acea epocă exercita puterea publică, a recunoscut implicit acestei comunități ființa ei ca persoană juridică prin faptul că a autorizat-o să încaseze dări pentru spital;

Că din momentul ce comunitatea israelită a fost recunoscută ca persoană juridică ea avea dreptul să cumpere la licitațiune imobilul ce urmărise și care face obiectul procesului, ast-fel că rămîne fără interes în cauză a se mai examina cestiunea dacă această comunitate sub imperiul Codului Calimach putea să fie constituită ca persoană juridică chiar și fără un hrisov domnesc;

Că dar motivul de casare este neîntemeiat;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge, etc.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. III

Audiența de la 18 Septembrie 1906

Președenția D-lui C. C. ȘTEFANESCU, Președinte

Zoe Vlădoianu cu Zaharia Diclescu

Mandat tacit. — Proba conferirei și acceptărei lui. — Marturi și presupțiuni.—Art. 1533 C. civ.

Formalitatea depunerii în copie a actelor odată cu reclamațiunea.—Neîndeplinirea ei.—Decădere din drep-

lul de a se servi de acele acte.—Dreptul părții adverse a cere comunicarea originalelor acte.—Omisiunea instanței de fond de a se pronunța asupra decăderii invocate, saū asupra cererii de amânare pentru comunicarea originalelor —Omisiune esențială.—Art. 70 și 72 din Pr. civilă.

1. Legiitorul, prin art. 1533 din Codul civil, admite existența mandatului tacit fără nici un fel de restricțiune; iar proba existenței mandatului tacit, atât în ce privește conferirea cât și acceptarea lui, se poate face prin marturi și presumpțiuni, căci nu s'ar înțelege ce ar mai însemna un mandat tacit, dacă pentru constatarea lui s'ar cere o probă scrisă.

2. Potrivit art. 70 combinat cu 72 din Proced. civilă, părțile sunt îndatorate ca, odată cu reclamațiunea, să depună în copii și actele de cari se servă, iar părâtul să depună asemenea acte cu 15 zile înainte de înfățișare. Neîndeplinirea acestei formalități atrage, pentru partea care nu s'a conformat, pierderea dreptului de a mai produce asemenea acte, dacă nu dovedește că împrejurări independente de voința sa l'au împiedecat a depune actele în termenul prescris de lege.

Potrivit dispozițiilor acelor text, părțile vor putea cere înfățișarea actelor originale spre a le verifica.

Prin urmare, săvârșește o omisiune esențială instanța de fond, când omile a se pronunța atât asupra decăderii trase din art. 70 și 72 Pr. civ., cât și asupra cererii de amânare, pentru a se verifica actele originale prezentate în instanță;

Decisiunea 165/906. — Casată, în urma recursului făcut de Zoe Vlădoianu decisiunea Curții de apel s. II No. 52/904 dată în proces cu Zaharia Diculescu.

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat Cristea în dezvoltarea motivelor de casare și pe d-l avocat Dissescu în combateri.

Deliberând,

Asupra motivului I de casare:

«Violarea art. 1533, 1191 și 1197 C. civ. Onor Curte de apel pentru a ajunge ca să mă condamne să plătesc intimatului Z Diculescu și suma de 5745 lei, 92 bani pe lângă suma de 8046 lei 26 bani drept preț al unor mărfuri, se vede nevoite să admită existența unui mandat tacit, în baza căruia I. Grigorescu fost administrator la moșia mea Curtișoara din jud. Olt ar fi fost în drept să cumpere în numele meu și de la ori și cine, ori ce cantități de mărfuri cu prețurile ce el ar fi crezut de cuviință.

De sigur, codul civil în art. 1533 admite existența mandatului tacit, dar pentru dovedirea mandatului tacit Codul civil nu deroagă de la regulile puse în art. 1191 și 1197 C. civ., ceea ce înseamnă că atunci când se invoacă un mandat tacit și când suma în joc trece peste 150 lei, mandatul, tacit nu va putea fi dovedit nici cu martori nici cu presumpțiuni, a-fară numai dacă există un început de probă scrisă

«Onor Curte de apel crede din contră ca mandatul tacit poate fi dovedit cu martori și presumpțiuni chiar peste 150 lei și violează legea prin urmare în speță, considerând ca dovedit mandatul tacit din partea mea către Grigorescu pe bază de presumpțiune».

Având în vedere decisiunea Curții de apel București s. II-a No. 52/905, ce este supusă recursului;

Având în vedere că din această deciziune rezultă următoarele:

Că Zaharia Diculescu, intimatul în recurs, a chemat în judecată pe Domnișoara Zoe Vlădoeanu, recurentă, pentru a fi obligată să-i plătească suma de 13 792 lei cu procente și cheltueli, prețul mai multor mărfuri procurate de către numitul, Domnișoarei Vlădoianu, prin reprezentanții sei d-nii I. C. Barozzi și Ilie Grigorescu, pentru exploatarea moșiilor Doba și Curtișoara proprietatea recurentei, după cum dovedește cu două chitanțe și 47 bilete semnate de numiții;

Că recurenta nu contestă că d-l I. C. Borozzi a fost sfătuitorul ei, însărcinat cu controlarea administrației moșiilor, și că Ilie Grigorescu a fost administratorul moșiei sale Curtișoara și că dânsa a primit mărfurile prevăzute în cele două chitanțe semnate de către numiții sei reprezentanți, în valoare de 8046 lei 26 bani, însă refuză să plătească restul de 5175 lei 94 bani prevăzut în 47 bilete semnate de I. Grigorescu, pe motiv că acesta nu a avut mandat ca să comande și să primească mărfurile pentru care Diculescu reclamă această sumă;

Considerând că instanța de fond constată în fapt, din diferitele împrejurări ale cauzei, că Domnișoara Vlădoianu dăduse mandat d-lor I. C. Barozzi și Ilie Grigorescu pentru cumpărarea diferitelor mărfuri necesare exploatarei moșiei sale;

Considerând că legiitorul, prin art. 1583 C. civ., admite existența mandatului tacit fără nici un fel de restricțiune;

Considerând că odată ce se recunoaște validitatea unui asemenea mandat, proba existenței lui, atât în ce privește conferirea cât și acceptarea lui, poate a se face prin martori și presumpțiuni, căci nu s'ar înțelege ce ar mai însemna un mandat tacit, dacă pentru constatarea lui s'ar cere o probă scrisă;

Că, așa fiind, fără cuvânt recurenta se plânge că, în lipsă de un început de probă scrisă, instanța de fond a admis a se dovedi prin presumpțiuni conferirea unui mandat tacit, al cărui obiect depășea suma de 150 lei;

Asupra motivului al II-lea de casare:

«Greșită interpretare dată tocmelei prin aceea că se schimbă însăși natura tocmelei.

«Prin petiția mea de apel am declarat numai că mă recunosc datoare către reclamant cu suma de 8046 lei 26 bani, n'am recunoscut însă nici odată că această sumă aș datora o intimatului, pentru motivul că Barozzi saū Grigorescu ar fi avut mandat de la mine fie expres fie tacit ca să cumpere ei în numele meu ori-ce cantități de mărfuri ar înțelege ei, și de la ori cine cu ori-ce prețuri pentru trebuințele moșiilor mele. Din dezvoltările orale ce am dat atât tribunalului cât și Curții de apel, dezvoltări consemnate în concluziunile scrise depuse la dosar și care fac parte integrantă din deciziunea atacată».

Considerând că caracterul unei convențiuni nu se poate determina de cât după intențiunea părților;

Considerând că întrucât în speță, Curtea de apel constată din împrejurările cauzei că intențiunea Domnișoarei Vlădoianu a fost de a conferi un mandat d-lor I. C. Barozzi și Ilie Grigorescu de a cumpăra mărfurile necesare exploatarei moșiilor sale, această constatare a naturii convențiunii intră în atribuțiile suverane ale instanțelor de fond și scapă de sub controlul Curții de casație;

Că așa fiind și acest al doilea motiv invocat de recurent urmează a se respinge ca neîntemeiat;

Asupra motivului al III-lea de casare:

«Omisiune esențială; violarea art. 70 al. 1 și 2 și art. 72 al. 5.

«Admițind ipotetic că Grigorescu ar fi avut mandat tacit de la mine să facă cumpărături pentru trebuința moșiilor mele, încă de sigur aceasta nu este suficient pentru ca eu să

fiu condamnată să plătească intimatului suma de 5745 lei și 92 bani. Trebuia ca intimatul să dovedească că de fapt a furnizat lui Grigorescu mărfuri pentru această sumă și pentru contul meu să producă acte emanate de la prepusul meu mandatar facit prin care să constate comenzile.

«Este adevărat că în ședința în care s'a pledat procesul înaintea instanței prime, intimatul a exhibat pentru prima oară un număr de 47 acte, zicind că sunt facturi acceptate de Grigorescu pentru mărfurile ce le a procurat în intervalul de la 24 Ianuarie pînă la 22 Iulie 1903 pentru mine.

«Intimatul era obligat să comunice aceste facturi acceptate dacă exista, odată cu acțiunea după cum cere art. 70 Pr. civ. Eu nu puteam să răspund nimic față cu aceste acte produse în acest mod și am cerut tribunalului ca, sau să îl înlătore sau să ordone comunicarea lor la grefă. Tribunalul însă a trecut peste opunerile mele constatate în concluziile scrise.

În apel același lucru s'a produs, cu ocaziunea judecării apelului.

«Am cerut din nou onor Curții de apel să le înlătore conform art. 72 al. 5 sau să-mi fie comunicate, pentru ca să verific și eu acele 47 bilete pretinse facturi acceptate de Grigorescu pentru suma totală de 5745 lei 92 bani pentru a vedea dacă sunt în interesul meu sau în interesul personal al lui Grigorescu.

«Onorata Curte de apel însă omite pe deoparte a se pronunța asupra cererii mele de comunicare, iar pe de altă parte mă condamnă tocmai în baza acestor pretinse 47 facturi și la suma de 5745 lei și 92 bani.

«Onorata Curte într'un considerent declară că a examinat și verificat ea însăși aceste facturi și conturi, cu toate acestea însă mi se răpește dreptul meu de apărare, ambele instanțe omit de a se pronunța asupra cererii mele de comunicare de acte.

«Aceste omisiuni fiind esențiale Curtea a violat art. 70 și 72 C. pr. civ.»

Considerînd că se constată din dosarul cauzei că copiele actelor de care intimatul în recurs, Zaharia Diculescu, s'a servit în instanță nu s'au depus odată cu intentarea acțiunii la tribunal; că nici cu ocaziunea judecării apelului făcut de recurenta de astăzi, mititul nu a depus în termen de 15 zile înainte de ziua fixată pentru înfățișare; că la judecarea procesului recurenta a cerut ca Curtea să oblige pe Zaharia Diculescu a depune originalele acte de care se servește în număr de 47 bilete semnate de Georgescu și a-i acorda un termen spre a le examina și controla, sau în caz contrar să înlătore acele acte ca nefiind depuse în termenul prescris de lege;

Considerînd că, potrivit dispozițiilor art. 70 combinat cu 72 din Pr. civ., părțile sunt îndatorate ca odată cu reclamațiunea să depună în copii și actele de cari se servă, iar pîritul să depună asemenea acte cu 15 zile înainte de înfățișare; că neîndeplinirea acestei formalități atrage, pentru partea care nu s'a conformat, pierderea dreptului de a mai produce asemenea acte. Dacă nu dovedește că împrejurări independente de voința sa l'au împiedicat de a depune actele în termenul prescris de lege;

Considerînd că, potrivit dispozițiilor aceluiași texte, părțile vor putea cere înfățișarea actelor originale și chiar un termen spre a le verifica;

Considerînd că în specie Curtea omite să se pronunțe atît asupra decăderii decurgînd din dispozițiunile art. 70 comb. cu 72 din Pr. civ. cît și asupra cererii de a amîna afacerea pentru ca recurenta să verifice actele originale prezentate de intimat în instanță;

Ca această omisiune este esențială întru cît Curtea, pentru a obliga pe recurentă să plătească intimatului în recurs Zaharia Diculescu și suma de 5745 lei 92 b., se întemeiază pe 47 bilete semnate de Grigorescu, cari acte nu au fost comunicate în conformitate cu dispozițiunile de lege sus citate.

Că așa fiind, acesta al III-lea motiv fiind fondat urmează a se admite ca atare.

Pentru aceste motive Curtea admite ca întemeiat motivul III de casare și casează, etc.

—♦—♦—♦—
Audiența de la 22 Septembrie 1906

Președinția D lui C. C. ȘTEFĂNESCU, Președinte

Ministerul de finanțe cu H. Ionescu

Contravențiune la legea timbrului.—Prescripțiune.—Termen de 3 ani.—Punctul de plecare al acestei prescripțiunii.—Acte sub semnătura privată.—Momentul dobîndirii datei certe.—art. 91 al. 1 din legea timbrului.

Contravențiunile în materie de timbru și înregistrare se prescriu prin trei ani, conform art. 91 din legea timbrului.

Acest termen de trei ani curge, pentru actele făcute sub semnătură privată, din momentul în care actul a dobîndit dată certă în modul prevăzut de Codul civil, sau de la expirarea termenelor acordate de lege pentru plata taxelor.

Decisiunea 171/906.—Casată, în urma recursului făcut de Ministerul de finanțe sentința trib. Teleorman No. 233/906, dată în proces cu H. Ionescu.

Curtea,

Ascultînd pe d. avocat C. Marinescu în dezvoltarea motivului de casare și pe d. avocat Moscu în combateri;

Asupra motivului de casare:

«Exces de putere, greșită aplicațiune a art. 91 al. 2 din legea timbrului și ca consecință violarea art. 91 al. 1 din aceeași lege.

«Administratorul financiar de Teleorman a dresat proces verbal de contravențiune contra d-lor I. Pașarel, Ion Lupu Const. Popescu și H. Ionescu pentru că aceștia au făcut un contract prin care cei dintîi ca vinzători se angajau să predea o cantitate de lemnărie celui din urmă ca cumpărător pentru care contract numiții nu au achitat statului taxele de înregistrare. Tribunalul asupra apelului lui H. Ionescu unul din contravenienți, anulează procesul verbal pe motiv că de la 14 Iulie 1900 data contractului cit și de la 30 Septembrie 1901 data expirării termenului pentru predarea materialului și pînă la 15 Martie 1905 data constatării contravențiunii au trecut mai bine de 3 ani și prin urmare contravențiunea este prescrisă.

«Tribunalul din eroare face să plece prescripțiunea de la datele conținute în contractul intervenit între contravenienți atunci cînd acest contract nu este de cit un contract de furnitură de lemne, iar nici de cum e vinzare de pădure, închiriere sau arendare, cazuri în care prescripțiunea se îndeplinește după legea timbrului dacă au trecut 3 ani de la data expirării termenului contractului.

«În specie, judecata tribunalului Teleorman fiind relativă la o furnitură de lemne, adică la un contract altul de cit cele specificate mai sus, prescripția după legea timbrului nu putea începe de cit din momentul ce actul ar fi dobîndit odată certă; ori acest act fusese prezentat la judecătoria ocularului Zimnicea la 25 Martie 1905 cînd actul a căpătat dată certă, cu care ocazie s'a și constatat contravențiunea, prescripția dar nu se îndeplinește. Hotărînd ast-fel, tribunalul prin exces de putere aplică greșite art. 91 al. 2 din legea timbrului și ca consecință violează art. 91 al. 1 din aceeași lege».

Avînd în vedere că din sentința supusă recursului rezultă că intimatul H. Ionescu a fost condamnat prin procesul-verbal din 20 Iunie 1905 al Administrației financiar din județul Teleorman la plata sumei de 180 lei, diferență de timbru și amendă, pentru faptul că

împreună cu I. Pașarel, Ion Lupu și Constantin Popescu, a încheiat un contract pentru furnitură de lemne, contract încheiat sub semnătură privată și purtând timbru insuficient ;

Considerînd că intimatul H. Ionescu a făcut apel la tribunalul Teleorman care prin sentința supusă recursului, a înfirmat în totul menționatul proces-verbal declarînd prescripția contravențiunea conform art. 91 al. 2 din legea timbrului, prin trecere de 3 ani de la data contractului și pînă în momentul cînd s'a descoperit și constatată contravențiunea cu ocazia unui proces la judecătoria unde s'a servit părțile de acel contract ;

Considerînd că acest text aplicat de tribunal prevede ipoteza unui contract de vînzare de pădure și de închirierii sau arendării ;

Considerînd însă că, în specie, tribunalul constată că contractul intervenit între părți este un contract de furnitură de material făcut sub semnătură privată ;

Considerînd că așa fiind, tribunalul, în loc de a lua ca punct de plecare a prescripției momentul în care actul a dobîndit dată certă, conform aliniatului I a art. 91 din legea timbrului, a făcut aplicarea aliniatului II, text ce prevede o ipoteză cu totul streină procesului de față ;

Considerînd că prin această procedare, tribunalul a făcut o rea și greșită aplicare a art. 91 al. 1 și 2 din legea timbrului și deci mijlocul de casare este întemeiat

Pentru aceste motive, Curtea casează, etc.

TRIBUNALUL COMERCIAL, ILFOV

Audiența de la 18 Septembrie 1906

Președenția D-lui T. POPESCU-CUDALBU, Președinte

Ludvig Hotschek contra firmei Salm & Co.

Sentința No. 763

Legea mărcilor de fabrică.—Dreptul atât al fabricanților, cât și al comercianților de a se opune ca un alt comerciant să pună în vînzare produsele similare a altor fabricanți, cînd acele produse poartă numele produselor fabricelor lor.

Înregistrarea mărcii de fabrică.—Modul de înregistrare.—Cazul în care o asemenea înregistrare conferă dreptul de proprietate asupra mărcii.

1. *Legea mărcilor de fabrică dă drept nu numai fabricantului a'și individualiza produsele sale sub o denumire ce va voi pentru a se înlătura confuziunea produselor similare a altor fabrici, ci acest drept îl recunoaște și comercianților, pentru că și ei au interesul ca fabricatele puse în vînzare de dînsii să nu se confunde cu alte produse similare a altor fabrici ; că dar cînd conflict se naște, fie între fabricanți, fie între comercianți, fie între comercianți și fabricanți, cu privire la marca de fabrică a produselor lor, puse în consumație, interesul fabricantului este evident și pe deplin justificat a se opune ca un comerciant să pună în vînzare produse similare aparținînd altor fabrici, cînd aceste produse poartă numele produselor fabricei sale, confuziunea fiind inevitabilă iar pagubele ca urmare necesară.*

2. *Înregistrarea mărcii de fabrică este declarativă de proprietate, ceea ce înseamnă că numai punerea în comerț a produselor, unită cu intabularea mărcii, conferă dreptul de proprietate a ei.*

Tribunalul,

Avînd în vedere acțiunea făcută de d-l Ludvig Hotschek, prin cererea înregistrată la No. 4361/906, contra firmei Salm et Co. avînd de obiect revendicarea mărcii de fabrică sub denumirea „Eternit” ;

Avînd în vedere și cererea reconvențională făcută de firma Salm & Co., contra reclamantului, cerere care are același obiect, revendicarea mărcii de fabrică «Eternit» ;

Avînd în vedere concluziunile părților ;

Avînd în vedere că în fapt se constată din actele prezentate, că reclamantul Ludvig Hotschek, fabrica în usina sa, din Vocklebruk (Austria), produsul *Asbest și Ciment*, destinat la învelișul de case ; că apoi acestui produs, reclamantul i-a dat denumirea de «Eternit», înscriindu-și marca de fabrică sub acest nume a produselor sus citate, la Tribunalul Viena, sub No. 2946 din 13 Iunie 1903, cum și în România la Tribunalul Ilfov, sub No. 9737 din 7 Iulie 1904 ;

Intimatul, firma Salm & Co. care execută profesiunea de comerciant, în această calitate desface produsele ale altor fabrici, produse cunoscute sub numele de «*Ardesie artificială*» destinate învelișului de case, produse cărora mai târziu le-a dat numele de «Eternit», vînzîndu-le sub acest nume, și avînd grija a'și înscrie marca de fabrică a acestor produse sub numele de «Eternit», la Septembrie 1904 ;

Considerînd că, în primul loc, este de constatat faptul că conflictul naște între un fabricant și un comerciant, de produse similare, sub marca «Eternit», a cărei proprietate se revendică de amîndouă părțile în proces ;

Considerînd că legea dă drept nu numai fabricantului a-și individualiza produsele sale, sub o denumire ce va voi pentru a se înlătura confuziunea în produsele similare a altor fabrici,—dar, acest drept îl recunoaște și comercianților, pentru că și ei au interesul ca fabricatele puse în vînzare de dînsii, să nu se confunde cu alte produse similare a altor fabrici ; că, dar, cînd conflict se naște fie între fabricanți, fie între comercianți, fie între comercianți și fabricanți, cu privire la marca de fabrică a produselor lor puse în consumație, interesul fabricantului este evident și pe deplin justificat a se opune ca un comerciant să pună în vînzare produse similare aparținînd altor fabrici, cînd aceste produse poartă numele produselor fabricei sale,—confuziunea fiind inevitabilă, iar pagubele ca urmare necesară ;

Avînd în vedere că reclamantul Ludvig Hotschek, dovedește cu acte, că marca sa de fabrică, cu numele «Eternit» a fost înscrisă la Tribunalul Ilfov la 7 Iulie 1904, și deci are o dată anterioară înscrierii mărcii de fabrică cu același nume făcută de Salm & Co. ;

Considerînd că din acest punct de vedere, dreptul de proprietate asupra denumirii «Eternit», aparțin exclusiv reclamantului Ludvig Hotschek ;

Avînd în vedere că firma Salm & Co. spune, că reclamantul Ludvig Hotschek, de și a înscris el întâiu marca sa de fabrică, însă n'a desfăcut produsele sale cu numele de «Eternit» de cât mult mai târziu, chiar după data înscrierii făcute de Salm & Co. și deci, nu i se poate recunoaște dreptul de proprietate a mărcii «Eternit» ;

Considerînd că înregistrarea mărcii de fabrică, este declarativă, de proprietate, ceea ce înseamnă, că numai punerea în comerț a produselor unite cu intabularea mărcii, conferă dreptul de proprietate a ei ;

Avînd în vedere că firma Salm & Co. deși dovedește că a pus în consumație produsele «Ardesie artificială» cu denumirea de «Eternit» înaintea intabulării mărcii de Ludvig Hotschek,—nu mai puțin adevărat, este că, cu acte private emanate de la Administrația Domeniului Coroanei din România, reclamantul Ludvig Hotschek dovedește că a vîndut acestei Administrații «Asbest et Ciment», produsul fabricei sale anterior înscrierii mărcii de fabrică ;

Considerînd că Ludvig Hotschek de și, în fapt, produsele sale le-a vîndut în România cu prima lor denumire, Asbest et Ciment,—aceasta nu face piedică la recunoașterea dreptului de proprietate a mărcii sale,

întru cât este constant în fapt, că denumirea «Eternit» s'a aplicat produselor Asbest et Ciment ;

Că, dar, dovedit fiind că înscrierea mărcii de fabrică a fost însoțită și de punerea în consumație a produselor fabricate de Ludvig Hotschek, dreptul său de proprietate asupra mărcii de sub denumirea de «Eternit» este pe deplin dovedit ;

Considerând că afirmația făcută de firma Salm & Co. că numirea «Eternit», ar fi o invențiune a sa personală, și deci Ludvig Hotschek a usurpat cu rea credință această denumire, constituie cel puțin o îndrăzneală, iar faptul că scrisorile de mulțumire adreseate fabricantului Ludvig Hotschek de diferite persoane cumpărătoare a produselor acestuia firma Salm & Co. și le-a însușit, ca adresate ei, publicându-le în prospectul său cu care aduce la cunoștința publicului, calitățile mărcii sale,—constituie o vădită rea credință ;

Având în vedere dar că firma Salm & Co. și-a însușit denumirea «Eternit» pe produsele similare ce desface provenind din alte fabrici de cât cea a lui Ludvig Hotschek, cu știința, urmează a se constata că dreptul de proprietate a mărcii «Eternit» aparține fabricantului Ludvig Hotschek.

Având în vedere și cererea de daune făcută de reclamant contra firmei Salm & Co. ;

Având în vedere că Ludvig Hotschek prin reprezentantul său a somat prin portărei, după cum se constată din procesul-verbal cu data 14 Decembrie 1905 pe firma Salm & Co. a înceta de a mai întrebuința denumirea de «Eternit» pe produsele «Ardezic artificial», produs similar Eternitului ;

Având în vedere că firma Salm & Co. a continuat a păstra această denumire spre paguba proprietarului mărcii «Eternit» ;

Având în vedere că din actele prezentate de părți, rezultă că o daună s'a cauzat fabricantului Ludvig Hotschek de firma Salm & Co., daună pe care tribunalul aprecund o fixează la suma de una mie lei ;

Pentru aceste motive redactate de D-1 Președinte Cudalbu, Tribunalul, admite acțiunea făcută de Ludvig Hotschek, etc.

(s) Cudalbu, G. A. Robescu

(s) Grefier, Rizu

TRIBUNALUL JUDEȚULUI FĂLCIU

Audiența de la 6 Ianie 1906

Președinția D-lui I. M. GAVRILESCU, Președinte

Constantin Bondescu cu Avram Finchelstein

Sentința civilă No. 15

Opozițiune. — Acțiune cambială. — Dacă în contra hotărârilor pronunțate de prima instanță și de instanța de apel, există dreptul de opozițiune — Dacă pe calea opozițiunii se mai poate susține că acțiunea nu ar fi fost cambială. — (Art. 349 c. com.)

După art. 349 Cod. comercial, în acțiunile cambiale, hotărârile ce se pronunță fie de prima instanță fie de a doua instanță în apel, nu sunt susceptibile de opoziție, iar faptul că, acțiunea în sine nu ar fi cambială, sub cuvânt că acea cambie nu ar îndeplini condițiunile legii, neavând formula «bun și aprobat», nu poate avea nici o influență asupra admiterei opoziției, aceasta fiind o chestiune de fond, tranșată de prima instanță asupra căreia nu se mai poate reveni pe calea indirectă a opozițiunii.

Tribunalul deliberând și în majoritate,

Având în vedere opoziția făcută de Constantin Bondescu contra sentinței No. 14/906, prin care prin absență i s'a respins ca nesușținut apelul făcut contra cărței de judecată No. 743/906, a judelei ocolului, Huși dată asupra acțiunii ce i-a intentat Avram Finchelstein, pentru bani ;

Având în vedere că avocatul intimatului Finchelstein cere respingerea opoziției ca neadmisibilă ;

Având în vedere că din cuprinsul acțiunii intro-tusă de Finchelstein, cum și din hotărârea apelată și sentința atacată cu opoziție, ceea-ce nu se contestă nici de părți, se dovedește că obiectul acțiunii este o sumă de bani datorită după niște cambii prin urmare, o acțiune cambială ;

Că, după articolul 349 din codul comercial în acțiunile cambiale hotărârile ce se dau de la prima instanță, fie în a doua instanță în apel, nu sunt susceptibile de opoziție, chiar dacă sunt pronunțate în absența unei părți ; că întru cât în specie sentința tribunalului sub No. 14/906, e dată asupra unei acțiuni cambiale, într-atâta nu poate fi atacată prin opoziție de și e dată în absența părții, care face opoziția, fiind un text de lege expres care exclude dreptul de opoziție ; Că alegațiunea ce o face avocatul oponentului cum că de și s'a introdus acțiune cambială, totuși în sine nu este ca atare, de oare-ce polițele nu îndeplinesc față de clientul său, condițiunile cerute de lege neavând «bun și aprobat» scris de mâna sa nu poate să fie luată în seamă, căci ceea-ce susține d-sa e chestiune de fond, dar până ce s'ar judeca și recunoaște această afacere rămâne tot ca acțiune cambială ; ori față de oponent, deja prin faptul că i s'a respins apelul și s'a menținut hotărârea de la prima instanță, care a admis acțiunea cambială, este tranșată această chestiune, și nu se mai poate reveni asupra ei, pe o cale indirectă a opoziției contrar dispozițiilor art. 349 Cod comercial, care nu permite a se face opoziție în atare materie, așa dar față cu cele ce preced, câtă a se respinge opoziția.

Pentru aceste motive, redactate de d. președinte Gavrilesco, respinge ca inadmisibilă opoziția.

(ss) I. M. Gavrilesco, P. Rășcanu.

p Grefier (s) D. V. Donea.

O p i n i u n e

Dacă în adevăr potrivit dispozițiilor art. 349 Cod. comercial, hotărârile date asupra cambiilor, atât de prima instanță, cât și în apel, vor fi fără drept de opoziție, — această dispoziție preciză de text, trebuie subordonată existenței juridice a unui atare efect cambial. De câte ori, prin urmare, se va stabili că însușirile esențiale inerente ființei unei cambii — nu sunt întrunite — un ast-fel de efect nu se va putea considera drept cambie, el va avea caracterul unei obligațiuni civile, a căreia realizare se va urmări pe calea civilă și nu pe calea acțiunii cambiale. Deci căile de atacare a întâei sentințe vor fi acele ale dreptului comun, iar nu acele prevăzute de codul comercial. În specie, din examinarea cambiilor ce se reclamă, se constată că ele nu sunt scrise de însuși debitorul C. Bondescu, ci numai subscrise fără adaosul formulei «bun și aprobat», potrivit dispozițiilor art. 275 din cod. comercial.

Disparând dar caracterul cambial, rămâne o obligațiune civilă. Că așa fiind art. 349 din codul comercial, nu'și mai are aplicațiunea. Sunt pentru considerațiunile expuse, de părere că opozițiunea e admisibilă în principiu și în fond sunt pentru primirea apelului, reformarea cărței de judecată apelate și respingerea acțiunii cambiale, exercitată de A. Finchelstein, rezervându-i dreptul de a sezisa instanțele civile.

(s) A. Mandrea.

Din cauză că patru lucrători din tipografia noastră, fără motive legale și fără nici un anunț prealabil, au declarat grevă Luni 9 Octombrie corent, dedându-se la acte de vandalism și forțând și pe elevi d'a părăsi lucrul precum și pe alți lucrători d'a se plasa și lucra, *Curierul Judiciar* n'a putut apare la timp Duminecă.

Administrația